

شهرکي شناور بر دریا

شهرک‌های شناور فوق‌مدرن که تا دیروز آرزویی بزرگ بودند، امروزه در یک قدمی تحقق قرار دارند ...

شهرک‌های شناور فوق‌مدرن که تا دیروز آرزویی بزرگ بودند، امروزه در یک قدمی تحقق قرار دارند
شهرکي شناور بر دریا

کشتی‌ها و قایق‌های بزرگ تفریحی از جمله سیستم‌های حمل و نقلی به شمار می‌آید که در دو دهه اخیر به شدت از فناوری‌های نوین متأثر بوده است. به‌کارگیری انبوهی از فناوری‌های برتر از جمله موتورهای جت و سلول‌های خورشیدی در این قصرهای شناور، کار را به آنجا رسانده که از برخی از آنها به عنوان جزایر فوق‌مدرن متحرک یاد می‌کنند.

مسافران این کشتی‌ها در مدت کوتاهی که سفر دریایی را تجربه می‌کنند از طیف وسیعی از امکانات و فناوری‌های نوین بهره می‌برند گویی در شهر خود و در کنار انبوه تجهیزات مدرن شخصی‌شان زندگی می‌کنند. نکته جالب توجه درخصوص این نوع از کشتی‌ها و قایق‌های تفریحی این است که طی تنها یک دهه اخیر طرح‌های مفهومی قابل توجهی از آنها ارائه شده، اما به دلیل وجود مشکلات و بحران‌های مالی و همچنین بودجه‌های نجومی مورد نیاز برای ساخت، روند تبدیل این ایده‌ها به مدل‌های واقعی به کندی صورت می‌گیرد. با این حال این مقوله آنقدر از جذابیت برخوردار است که همچنان طراحان و مهندسان به خلق ایده‌های جدیدتر مشغول هستند.

یکی از شناخته‌شده‌ترین شرکت‌ها و گروه‌های نقشه‌کشی در زمینه طراحی کشتی‌های فوق‌مدرن تفریحی و ابرقایق‌ها Yacht Island Design نام دارد. در این شرکت که مقر اصلی فعالیت‌های آن در انگلیس است گروهی از زبده‌ترین طراحان سیستم‌های حمل و نقل و تفریحی دریایی حضور دارند و تاکنون طرح‌های مفهومی چشمگیری نیز ارائه کرده‌اند که بر اساس برنامه‌ریزی‌های صورت گرفته بتدریج وارد مرحله ساخت‌وساز می‌شوند. «The Streets of Monaco» (خیابان‌های موناکو) را می‌توان گل سرسبد این دسته از ایده‌ها برشمرد. این ابرقایق تفریحی با 155 متر طول دارای مشخصه‌های بارزی است که مهم‌ترین آنها را می‌توان خیابان ماریچیجی اصلی آن دانست که دقیقاً مشابه بخشی از مسیر رقابت‌های رالی داخل شهر گرند پریکس موناکو طراحی شده است.

خیابان‌های موناکو با استفاده از فولاد و آلومینیوم و به عنوان یک سازه متحرک عظیم آبی ساخته خواهد شد. گذشته از آن با بهره‌گیری از سیستم پیش‌رانش برقی - دیزلی توان لازم برای حرکت چنین سازه‌ای با حداکثر سرعت 15 گره دریایی تأمین می‌شود. کل این سازه متشکل از سه بخش تقریباً مجزا و متفاوت از هم است: خیابان‌های موناکو، واحه و دهلیز بزرگ که بجز اولی که روباز و دربرگیرنده فضاهای خیابانی، سکوها و حتی زمین تنیس (که البته قابلیت تبدیل شدن به محل فرود بالگرد را نیز دارد)، دو بخش دیگر سرپوشیده است. در این دو بخش مجموعه‌ای متنوع از استخر، سونا و جکوزی و همچنین آبنماهای زیبا و البته سوئیت‌های مجلل و مجهز وجود دارد. در این ابرقایق تفریحی سینما و محل‌های ویژه برای انجام تفریحات و سرگرمی‌های متنوع نیز ساخته می‌شود.

بدون شک زمانی که این کشتی مجلل ساخته و به آب انداخته شود، شاهد آغاز به کار یکی از خلاقانه‌ترین سازه‌های آبی تاریخ بشر خواهیم بود، سازه‌ای که شاید بهتر باشد آن را شهرکی اعیانی، مدرن و البته متحرک توصیف کنیم.

از ادیسه هومر تا سفرهای گالیور

گرچه طراحی و ساخت سیستم‌های حمل‌ونقل غول‌پیکر دریایی فرآیندی پیچیده بوده و نیازمند به‌کارگیری فناوری‌های مختلفی است، اما شاید آگاهی از این نکته که ایده ساخت جزایر متحرک مربوط به عصر حاضر و خصوصاً هزاره سوم نیست، برای همگان جالب توجه باشد. نگاهی به تاریخ نشان می‌دهد که نخستین بار در ادیسه هومر به چنین ایده‌ای پرداخته شده است. در ادامه می‌توان به سفرهای گالیور، اثر تاریخی و هیجان‌انگیز جان‌اتان سوئیفت و در نهایت آثار تخیلی - علمی ژول ورن اشاره کرد. اما تا سال 2008 این ایده‌ها تنها در قالب نقاشی و طرح‌هایی هیجان‌انگیز باقی مانده بودند که شاید فقط می‌توان آنها را طرح‌هایی خیالی عنوان کرد.

در این سال و همزمان با آغاز به کار شرکت Yacht Island Design طرح‌هایی ارائه شد که از همان ابتدا مشخص بود بزودی به واقعیت تبدیل خواهند شد. این شرکت که تخصص ویژه‌ای در زمینه طراحی و ساخت سازه‌های غول‌پیکر متحرک دریایی یا همان جزایر شناور دارد با رونمایی از دو طرح جزیره گرمسیری (Tropical Island) و خیابان‌های موناکو (Streets of Monaco) توجه کارشناسان این عرصه را به خود جلب کرد. فلسفه کاری این شرکت از همان ابتدا، کار روی طرح‌هایی بود که پیش از این هیچ‌گاه

تجربه نشده بود. طرح اخیر این شرکت که Utopia نام دارد نماد بارزی از تحقق این دیدگاه به شمار می‌آید. بودجه کلان 50 میلیون دلاری برای تحقق این طرح اختصاص یافته است. Utopia درحقیقت عنوان یک ابرسازه فوق‌مدرن دریایی است که در طراحی آن از درون‌مایه‌های معماری عربی استفاده شده است. استفاده از ساختارهای قوسی مانند در بخش‌هایی از این قایق تفریحی بخوبی نشان از سفارشی بودن آن از سوی اعراب ثروتمند است. این سازه شناور با یکصد متر طول و عرض، دارای 11 عرشه است و جالب این‌که به گفته بسیاری از کارشناسان، نمای کلی آن تداعی‌کننده سازه‌هایی در زمان آینده است. بدون شک به مرحله ساخت رساندن چنین ایده‌هایی به واسطه پیچیدگی‌های خاص و همچنین بحران‌های مالی فعلی به مراتب دشوارتر از عملیاتی کردن ایده‌های مختص خشکی است. با این حال هرچند صنعت کشتی‌های فوق‌مدرن و مجلل در قیاس با صنایعی همچون خودروسازی، شتاب کمتری دارد، اما سرعت به مقوله‌ای خبرساز تبدیل شده است. به طوری که با به آب انداخته شدن هر یک از محصولات این صنعت، رسانه‌های خبری تا مدت‌ها به بررسی تخصصی آن می‌پردازند.

خیابان‌های موناکو

خیابان‌های موناکو تنها یکی از ده‌ها ایده جذابی است که در زمینه طراحی و ساخت ابرقایق‌های تفریحی فوق‌مدرن مطرح شده است. در سال‌های اخیر نام‌های بزرگ دیگری نیز متولد شده که Orsos Island یکی از مهم‌ترین آنهاست. طراحی کلی این ابرقایق تفریحی به گونه‌ای است که شباهت نسبتاً زیادی به یک جزیره کوچک دارد و شاید به عنوان یک نکته جالب توجه درخصوص آن بتوان به این موضوع اشاره کرده که هرچقدر ساخت خیابان‌های موناکو طرحی هزینه‌بر است، تنها با پنج میلیون دلار می‌توان Orsos Island را ساخت و به آب انداخت. محل ساخت این ابر قایق پیشرفته در اتریش خواهد بود و البته گروهی از طراحان و مهندسان آلمانی و مجارستانی نیز در این طرح حضور خواهند داشت. از نکات جالب توجه این است که نمونه اولیه آن تا پایان سال 2013 آماده بهره‌برداری خواهد بود. طراحان پروژه هزینه نسبی 4/5 میلیون دلاری را برای ساخت این ابرقایق، آن هم با به کارگیری طیف متوسط و متعارفی از فناوری‌های نوین تخمین می‌زنند که در صورت ارائه سفارش خاص این مبلغ افزایش خواهد یافت.

مهدی پیرگزنی / جام جم